

■ İbrahim Yusifoğlu

AĞILLI GÖZLƏRİN VAR

Tanrı sənə pay verib
Bu boyu, bu qaməti.
Görənlər heyran qalır
Sənin kimi afəti.

Bilirsən nə eyləyir
Sənin bircə baxışın?
Adamı dayandırır
Altında gur yağışın.

Yanaqların almadı,
Yaman pörtüb, allanıb.
Dodaqların xurmadı,
Şirinləşib, ballanıb.

Geyimlərin necə də
Boyuna biçilibdi.
Saçlarının rəngi də
Rənginə seçilibdi.

Daha nələr söyləyim,
Ləl kimi sözlərin var.
Öyünməyə bəsindir -
Ağıllı gözlərin var!

DƏNİZ SEVMİR TƏKLƏRİ

Dənizin sahilində
Dəniz mənə uzaqdır.
Suyunda çiməmmərəm,
Qoynu qaynar ocaqdır.

Qumların üzərində
Yalqız qalıb izlərim.
Qollarıma dayaqdır
Yarıcıpaq dizlərim.

Dənizin coşqunluğu
Yayınmayır gözümdən.
Kükreyən dalğaları
Ovunmayır sözümdən.

Qağayılar qıy vurub
Başım üstə uçurlar.
Dalğalara baş vurub
Bir-birini qucurlar.

Saçlarımı yolurlar
Dənizin küləkləri.
Üstümə qaytarırlar
Dalğalar çiçəkləri.

Dəniz sevir qoynunda
Birleşən ürəkləri.
Mən dənizi duyuram,
Dəniz sevmir təkləri.

BARIŞMA

*Ömür-gün yoldaşları
tərəfindən atılmış qadınlara*

Qızılgülsən, dörd bir yanın tikandı,
Pardaxlanıb, tikanlara qarışma.
Elə bilmə hamı səni duyandı -
Bəhsə düşüb gözəlliklə yarışma.

İstəyini gözlərindən oxudum,
Dərd əlindən sən yamanca toxudun.
Baxışınla qəmli nəğmə oxudun,
Taleyinə odsuz yanıb-alışma.

Yamancana çatılıbdı qaşların,
Çox kişilər itiribdi başların.
Süfrəsində bəyənmirlər aşların,
Dönük olan bir dönüklə barışma.

Mən bilirəm küskünlüyün nədəndi,
Yad diyarda yal axtaran “gədə”ndi.
Sığal üçün sızıldayan bədəndi -
O dönüklə qovuşmağa çalışma!

Ana adı müqəddəsdı, mətindi,
Bu zamanda baş saxlamaq çətindi.
Vallah, sənə oğlun, qızın bəsindi,
Dönük olan ata ilə barışma!

ƏN KÖVRƏK ŞEİR

Məncə ən kövrək şeir
ömür-gün yoldaşına yazılır

Bu həyat yolunda, arzu yolunda
Saçımız ağ dənə boyanır daha.
Ömrün müdrikləşən kövrək anında
Şirin xatirələr oyanır daha.

Baş alıb yol gedir xəyal karvanı,
Biz də oturmuşuq kəcavəsində.
Nədir ovsunlayan qoca sarvanı?!
Kövrəklik duyulur onun səsinə.

Dünyanın qiymətli daş-qaşlarını
Necə alım sənə, bilə bilmədim.
Taleyin ucundan göz yaşlarını
Nəmli yanağından silə bilmədim.

Dərib ulduzları aylı gecələr
Sənə boyunbağı bağışlamışam.
Demişik, ruzumuz Tanrıdan gələr,
Belə bir gəlişi alqışlamışam.

Bu ömür yolunda xatirələr çox
Düşür yadımıza, daha neyləyim?!
Yaşadıq bir ömrü gözü-könlü tox,
Qulaq as, sənə bir şeir söyləyim...

ALLAHIN BƏLA BƏNDƏSİ

Qar ələyib qara telə,
Geyinmisən qara belə,
Yol gedirsən hara belə
Allahın bəla bəndəsi.

Yoluna çıxanın varmı?
Qoynuna sıxanın varmı?
Bu gen dünya sənə darmı?
Allahın bəla bəndəsi.

Nə əğyarın, nə yarın yox,
Bağlı qapın, açarın yox.
Damin, daşın, hasarın yox,
Allahın qala bəndəsi.

Yanaqların qara çöküb,
Dodaqların yara töküb.
Köksünü sərt şaxta söküb,
Allahın lala bəndəsi.

Çalınmayır cazın daha,
İnildəyir sazın daha.
Dönüb işvən, nazın “ah” a,
Allahın tala bəndəsi.

Başın dəyir daşdan-daşa,
Öyrəşirsən quru-yaşa.
Bundan belə barı yaşa,
Allahın bəla bəndəsi.

MƏN ÖLÜMÜN QONAĞIYAM

Qapısını döydüm açdı, gəl, dedi,
Görüşməyə, uzat mənə əl, dedi,
Yaşadığım bu ömrə zər-ləl dedi,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Mənə baxır şirin-şirin gülür hey,
Ondan yaman qorxduğumu bilir ey...
Keyfi sazdı, livanlılar ölür, hey...
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Ərinməyir, qıpqırmızı çay süzür,
Süfrə açıq, qanı süzən nar düzür.
Elə baxır, baxışları qəlb üzür,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Yamancana qonağını sevəndi,
Dediyni dolayısı deyəndi,
Bircə anda ömürləri yeyəndi,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

Ustalıqla söhbət edir mənimlə,
Maraqlanır saçımdakı dənimlə,
Dost olmuşam mən ömrümə qənimlə,
Mən ölümün qonağıyam, qonağı.

SƏNSİZ GÜNLƏRİM

Ömrümün ən əziz günləri idi,
Çiçək qoxuyurdu sənli günlərim.
Sırsıra bağlayıb, donubdu indi,
Sənsiz başlayıbdı çənli günlərim.

Durmuşdun önümdə tər bənövşətək,
Necə kövrək idin, necə ətirli.
Elə gözəl idin, doymurdu ürək,
Nəğmələr qoşurdun oynaq sətirli.

Gözlərin maviydi, sonsuz göylərin
Sənə bəxş etdiyi hədiyyəsiydi.
Gizli baxışının mənası dərin,
Bircə yol baxmağın mənə bəsiydi.

Bir az dəcəl idin, bir az ərköyün,
Hərdən sözlərimə naz eyləyirdin.
Görəndə üzümə qonub soyuqluq
O anda ömrümü yaz eyləyirdin.

Hələ tül pərdənin durub önündə
Şirin xatirəyə dalmağın vardı.
Həyatda kədərli, qəmli günümdə
Uşaq tək qayğıma qalmağın vardı.

Bir bəyaz gecədə bəyaz buludlar,
Səni yollarımdan alıb apardı.
Qəlblər qovuşduran kövrək “Vağzalı”,
Səni qollarımdan alıb apardı.

Ömrümün ən şirin günləri idi,
Bal, şəkər dadırdı sənli günlərim.
Qəfil şaxta vurub solubdu indi,
Sənsiz başlayıbdı qəmli günlərim.

SƏN MƏNİM GÖZÜMDƏN DÜŞMƏMƏLİYDİN

Xoş ömür sürürdün gözlərimdə sən,
Tanrının verdiyi qismət ləliydin.
Yalan baxışlara aldandın, nədən -
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

İllərlə qorudum duruluğunu,
Dərdim nəmlətmədi quruluğunu,
Gərək göstəryədin ululuğunu -
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

Əyninə sərt dözümlə dağı geyəydin,
Bəxtinə bir hovur ağı deyəydin,
Acmışdın, gözümdə yağı yeyəydin -
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

Səni mənim qədər kim duyacaqdı,
Şıltaq istəyinə kim uyacaqdı,
Həvəsin qəlbimdə soyuyacaqdı -
Sən mənim gözümdən düşməməliydin.

Əlçim bulud kimi hey dolacaqsan,
Vədəsiz çiçək tək tez solacaqsan,
Özgə gözlərində qocalacaqsan -
Sən mənim gözümdən düşməməliydin!

MƏN HƏLƏ BU BOYDA DƏRD GÖRMƏMİŞDİM

Anam Zəhranın əziz xatirəsinə

O günü göylərdən kədər yağırıdı,
Tanrını bu boyda sərt görməmişdim.
Ay ana, ölümün yaman ağırıdı,
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim!

Ay ana, versəm də ömür-varımı,
Dərdinə bir əlac edə bilmədim.
Üstünə ələnən göz yaşlarıımı,
O gün acizlikdən silə bilmədim.

Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim -
Özümü bu boyda pərt görməmişdim.

Ömrümə caladın ömür nurunu,
Qoynunda boy atıb boya dolmuşam.

Qoruyub saxladın sən qürurunu,
Ay ana, sən mənə ata olmusan.
Həyatda sən boyda mərd görməmişdim,
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim.

Məni ovudammaz həyatda bir kəs,
Sənsizlik qəlbimi kövrəldir hər an.
Yamanca yazıldı taleyimə nəş -
İnana bilmirəm həyatda yoxsan.
Zərləri ağ düşən nərd görməmişdim -
Mən hələ bu boyda dərd görməmişdim.

MƏNDƏN EV YIĞAN OLMAZ

İşdən evə qayıtdım,
Baxdın, qanın qaraldı.
Tapşırıdığın hər nə var
Yenə sabaha qaldı.

Ömrüm-günüm, neyləyim,
Yanında dilim laldı.
Xəzinədar aylığı
Yenə get-gələ saldı.

Özgə pulum hardadı,
Dediyni alası.
Məndən ev yığan olmaz
Olmaz, atam balası.

Şeirlərim mənimçün
İncilərim, ləlimdi.
Bu sərvəti qazanan
Öz qələmim, əlimdi.

Davamı səhifə 21-də

(Əvvəli səhifə 20-də)

Nə yaxşı ki, sənin də
Ürəyin çox həlimdi.
İnciməyin, küsməyin
Bircə anlıq gəlimdi.

Bilirsən ki, xeyri yox
Yersiz dava salası -
Məndən var yığan olmaz
Olmaz, atam balası.

Dünyaya sığmasam da,
Öz evimə sığmışam.
Qapımı döyənlərin
Üzünə şən çıxmışam.

Sənin cehiz dəstini
Səf-səf düzüb sıxmışam.
Büllur qablar yerinə
Kitabları yığmışam.

Bu sərvətim bəsimdi
Nəsillərə qalası.
Mən tək ev yığan olmaz,
Olmaz, atam balası.

DƏRDİ ALMADIM EYNİMƏ

Ayaqlarımdan ağrılar
Gəlib çatıbdı başıma.
Min cürə həblər qatırlar
Hər gündə üç yol aşım.

Belə ağrısı çox olan
Dərdi almadım eynimə.
Gözünə döndüyüm dərd də
Yol tapıb doldu beynimə.

Görün, nə qədər şirinəm,
Dərd də mənə üz çöndərib.
Gündüzlər üzümə gülüb
Gecələr ağır göndərib.

İndi əl çəkməyir məndən,
Vallah, dəlidi, cinlidi.
Mənə zorla söz öyrədir,
Yamanca qəddar, kinlidi.

Yaxşı bilirəm, belə dərd
Bələnmir ağa-sarğıya.
Oğul kimi dözəcəyəm
Tanrıdan gələn ağrıya.

İŞİĞİNİZ YANACAQDI

İşıqları sönməz evlər,
İşığınız nədən söndü?!
Kərpic-kərpic hörənlərin
Üzü sizdən nədən döndü?!

Qapıları bağlı evlər,
Açarınız dam üstədi.
Susuzluqdan bağlarınız
Yalsızlıqdan itləriniz
Can üstədi.

Kol-kos basmış yolu-izi,
Ayaqlayıb keçən yoxdu.
Tikanlardan gül-çiçəyi
Təmizləyib seçən yoxdu.

Həyət-baca payızda da
Qovuşmayır toy səsinə.
Nəm otaqlar həsrət qalıb
Doğma insan nəfəsinə.

Qaranlıqdan qorxan evlər
Qorxmayın, Ay doğacaqdı.
İçinizdən şeytan, cini
Ay işığı qovacaqdı!

Dərd zamandan gələn dərdədi,
Hər kəs bunu anacaqdı.
Açarınız dam üstədi,
İşığınız yanacaqdı.

QIŞ GÜNÜNDƏ YAĞAN YAĞIŞ

Qış günündə yağan yağış,
Damcıların buz kimidi.
Yanağıma qonan damla
Dodağımda duz kimidi.

Qış günündə yağan yağış,
Soyuq dəyib, sozalırsan.
Çağrılmamış qonaq kimi
Rəngin qaçıb bozarırsan.

Qış günündə yağan yağış,
Suyundan gül bitməyəcək.
Gölməçəlik olan suyun,
Tarlalara yetməyəcək.

Zəmilər qış yuxusunu
Yorğansız yata bilməyir.
Qar istəyən uşaqlar da
Arzuya çatma bilməyir.

Hamı incik, küskün səndən,
Təbiət qarsız qalınca.
Qış günündə yağan yağış
Çıx get işinin dalınca.

DÖZ, ÜRƏYİM...

Gözləməkdən göz ağrıdı,
Dilimdəki söz ağdı.
Döz, ürəyim, döz, ağrıdı,
Tanrıdan gələn payımız.

Bu dünyada hara baxdım,
Qəlb üşüdən qara baxdım.
Bir gülmədi qara baxtım,
Payıza döndü yayımız.

... Döz, ürəyim... döz bu dərdə,
Boğuluruq böhtan, şərdə.
Tor qururlar mərddən mərde,
Durulmaq bilmir çayımız.

Göydən baxan hara baxır,
Qar, yağışı qara yağır.
Yadlar bizə qara yaxır,
Heç yana çatmır hayımız.

BƏNÖVŞƏ ÇİÇƏKLİ BADAM AĞACI

*"İbrahim Yusifoğlunun şeir yaradıcılığı bütövlük-
də sanki, badam ağacında bənövşə çiçəyidir" -
deyən akademik İsa Həbibbəyliyə*

Uzaq dağ kəndində bir yaz günündə,
Təbiət qəlbimi ovsunlamışdı.
Çopur qayalar da gözüm önündə,
Günəşdən xoşlanıb yosunlamışdı.

Yamyaşıl dünyaydı yalı-yamacı,
Tanrı da nurunu gur ələmişdi.
Dağın döşündəki badam ağacı
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.

Badam ağacının füsunkar halı
Bəlkə də baharın ləli-zəridi.
Ancaq görürdüm ki, qəlbi havalı
Bir şair oğlanın şeirləriydi.

Bəlkə, müəllim ömrü yaşadığından,
Badam bənövşəyi al çiçəkləyib.
Yəqin, şagirdlərin barmaqlarından
Şehli çiçəklərə mürəkkəb dəyib.

Beləcə, göylərtək duru olarsan
Sözün, şeiriyyətin eldən gələndə.
Belə ömrə necə vurulmayasan,
Badamı bənövşə çiçəkləyəndə.

... Şərrur çuxurunda baharın tacı,
Gül-çiçək könlümü məst eləmişdi.
Gözlərim önündə badam ağacı
Bənövşə çiçəyi çiçəkləmişdi.

SƏNİ TAPMIŞAM...

Telefon zəngimə vermədin cavab,
Yoxsa barışmağa son qoymusan, son.
Sənin bu halına gətirməyib tab
Çağırdı... çığırdı... susdu telefon.

Ayağım altında xəzəllər elə
Sənsiz olmağıma qəhərləndilər.
Bizi hər an qoşa görənlər belə
İndi təkliyimə kədərəndilər.

Payız yağışları yağdı ömrümə,
Payız yağışları çiçək bitirməz.
Payız küləkləri əsdi ömrümə,
Payız küləkləri ümid gətirməz.

Həyatın bu anı nədir qismətım,
Saçımda vədəsiz dəni tapmışam.
Tanrı payı kimi bəsimdi, bəsim,
Dərdimi ovudan səni tapmışam.

ÖZÜMDƏN QORXMURAM, SƏNDƏN QORXURAM

Otları saralmış, gülləri solmuş
Çəmənəm, qirovdan, çəndən qorxuram.
İnadkar gözəltək gözləri dolmuş
Buluddan qorxmuram, səndən qorxuram.

Qorxuram, adına söz gələr axı,
Sözlər sinən üstə köz ələr axı.
Közlər ürəyini pöşələr axı -
Qəlbinə çökəcək nəmdən qorxuram.

Gözlərin göy kimi durudu, duru,
Yanağın yaş deyil, qurudu, quru,
Üzündə günəşin nurudu, nuru -
Saçına ələnən dəndən qorxuram.

Bəd nəzər dikilib boyuna sənin,
Qoymaram, salalar oynuna səni.
Özüm gələcəyəm toyuna sənini -
Yoluma ələnən qəmdən qorxuram.